

Haas Pinstrup: De forelagte landbrugslovsforslag giver mig anledning til nogle bemærkninger, der dog af hensyn til det sene tidspunkt skal blive meget kortfattede.

Det er et afgjort fejlgreb på nuværende tidspunkt at søge en kornordning gennemført. Det er et fejlgreb, fordi man burde afvente et skøn over den kommende høsts størrelse, men også vente, til man havde en oversigt over de kommende importmuligheder for korn.

Som tidligere landbrugsminister Bording gentagende har udtalt her i tinget, er en kornlov med tvangsudskrivning den mest indgribende lov, som er gennemført på rigsdagen.

Landbrugsorganisationerne har givet tilsagn om en brødkornordning med aflevering af alt brødkorn, men man burde afvente et skøn over høsten, inden man fastsatte betingelserne. Kornordningen af 1947 er for landbruget i så henseende et afskrækkende eksempel. Dertil kommer, at importmulighederne meget vel om nogle måneder kan ligge langt bedre, end de gør i øjeblikket, og uden tvingende nødvendighed bør landbruget ikke for tredje gang tvinges til at reducere besætningerne. Det ville være alvorligt for den enkelte jordbruger, men det vil også være det for det danske samfund og for vor valutabalance. 5 mill. tdr. korn tvangsudskrevet betyder under tidens fodringsmetoder, suppleret med grovfoder, 2 mill. stkr. svin færre til eksport, svarende til en mindre valutaintægt på mellem 600 og 700 mill. kr. Det vil for landet blive valutamæssigt dyrt, hvis det bliver nødvendigt for de 100 000 bondebrug at standse de senere års driftsomlægning til afgrøder som roer, kartofler, lucerne m. v., der gennem ensilering giver langt større høst af foderenheder end kornavl. En betydelig nedgang i produktion og eksport bliver følgen.

Mon man virkelig har gennemtænkt dette forhold?

Det er så let agitatorisk at tale om de store korndyrkende gårde, men sandheden er, at for hver million tdr. korn, de store gårde afleverer, skal bondebruget med det store husdyrhold afleverer 4 mill. tdr. og tvinges derved til produktionsnedgang og standsning af den mere produktionsfremmende driftsform. Sådan er jo virkeligheden. I tusinder af brug er kornarealet nedsat til 20—30 pct. af det samlede areal, undertiden endnu mindre, en udvikling, det bliver valutamæssigt dyrt for landet at bryde. Derfor bør en kornlov ikke gennemføres på nuværende tidspunkt. Lad mig gentage:

landbruget er indforstået med en brødkornordning efter forholdenes nødvendighed; en sådan kan hurtigt gennemføres. Men endnu inden kornet er sået, og uden at kende de kommende importmuligheder at fastlægge en udskrivning er ikke sagligt rimeligt.

Om lovens enkeltheder ønsker jeg at sige for det første, at udskrivningen bør ned sættes, så den svarer til høsten af brødkorn, samtidig med at 1 mill. tdr. af det først importerede korn tildeles de mindre landbrug. Dernæst bør forbeholdsbestemmelserne gøres rummelige til sikring af husdyrholdet, og helt meningsløst er det, at man straffer alle de jordbrugere — og det vil navnlig dreje sig om de unge jordbrugere —, der gennem en ændret driftsform har bidraget til at øge eksporten, men som nu helt udelukkes fra eventuelt at gøre brug af forbeholdsretten, gennem bestemmelsen om, at mindst 38 pct. af ejendommens samlede areal skal være dyrket med korn.

Disse bestemmelser må ændres.

I § 6, stk. 4, findes en bestemmelse, der er helt ny i dansk kornlovgivning, som fuldkommen undergraver de fastsatte sats for udskrivning og ifølge hvilke rigsdagen til efteråret, måske i november måned, skal skønne over, om udskrivningen skal forhøjes. Der er ikke engang fastsat en grænse for en sådan forhøjelse. Tror man virkelig, at man ude i landbruget, hvor man arbejder på langt sigt, med levende dyr, kan arbejde og planlægge under sådanne vilkår? Flere måneder efter høst aner landbruget ikke, om det stilles overfor endnu højere udskrivning, har ingen mulighed for at planlægge produktionen, kan ikke frit omsætte høsten efter gennemført aflevering.

Vel er landbruget tålmodigt, men med en sådan bestemmelse er grænsen overskredet. Gennem 10 onde år har landbruget måttet aflevere store dele af sin kornhøst, men en tilsvarende bestemmelse har vi dog hidtil været forskånet for. Jeg tillader mig at gå ud fra som givet, at denne bestemmelse enten udgår eller afgørende ændres.

Forslaget om fastlæggelse af de nuværende priser for smør, fløde, mælk og flæsk på hjemmemarkedet er fremsat uden tilslutning fra landbruget, der i høj grad vil beklage en tilbagevenden til en lovgivning, der i flere henseender svarer til den nu for et år siden ophævede. Dertil kommer, at landbrugserhvervet befinder sig i en udvikling, hvor omkostningerne stiger og stiger uden nogen som helst forbindelse med eksportpriserne, der igen danner grundlaget for priserne på hjemmemarkedet. Under hensyn til de høje produktionsomkostningers